

STANDARDY OCHRONY DZIECI W OŚRODKU REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZYM DWÓR „ZWYCIĄŻ” W LIPNIKU

PODSTAWA PRAWNA

art. 68 ust. 1 pkt 1, 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 900 z późn. zm.), art. 22b, art. 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. *o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich* (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.).

„Standardy ochrony dzieci” to dokument skonstruowany jako zbiór zasad i procedur postępowania w Ośrodku Rewalidacyjno-Wychowawczym Dwór „Zwyciąż” w Lipniku, które mają być przestrzegane i stosowane w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego.

Dokument określa organizację ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, sposób dokumentowania, zasady opracowywania planu wspierania osoby doznającej przemocy i wiele innych.

W konstruowaniu „Standardów ochrony dzieci” przyjęto następujące założenia:

1. W Ośrodku Rewalidacyjno-Wychowawczym Dwór „Zwyciąż” w Lipniku nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich;
2. Wszyscy pracownicy potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia dziecka oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest osobą krzywdzoną w szkole, w domu;
3. Podejmowane postępowanie nie może naruszać praw małoletniego;
4. Małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłym oraz rówieśnikami;
5. Małoletni wiedzą, do kogo się zwracać i prosić o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych;
6. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich poszerzają wiedzę i umiejętności o metodach wychowania bez stosowania krzywdzenia oraz potrafią uczyć zasad bezpieczeństwa.

Rozdział 1

Definicje

§ 1

Ilekroć w niniejszych Standardach Ochrony Dzieci mowa jest o:

- 1) Standardach – należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Dzieci w Ośrodku Rewalidacyjno-Wychowawczym Dwór „Zwyciąż” w Lipniku;
- 2) Dyrektorze – należy przez to rozumieć Dyrektora Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego Dwór „Zwyciąż” w Lipniku;

- 3) Szkole – należy przez to rozumieć Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy Dwór „Zwyciąż” w Lipniku;
- 4) pracownikowi – należy przez to rozumieć nauczyciela i pracowników szkoły oraz inne osoby (wykonujące umowę o dzieło, umowę zlecenia, oraz umowę o wolontariacie);
- 5) dziecku – należy przez to rozumieć osobę od chwili urodzenia do uzyskania pełnoletniości tj. ukończenia lat osiemnastu zgodnie z kodeksem cywilnym;
- 6) rodzicach - należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem;
- 7) zgodzie rodzica – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego, w przypadku braku porozumienia między rodzicami należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 8) danych osobowych – należy przez to rozumieć wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej ("osobie, której dane dotyczą"); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej;
- 9) krzywdzeniu dziecka – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika szkoły lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem jest:

- przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała; skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;
- przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać; jej celem jest naruszenie godności osobistej;
- przemoc seksualna – to każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka; wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm);

– zaniechanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;

10) osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów;

11) osobie odpowiedzialnej za Internet – należy przez to rozumieć wyznaczanego przez Dyrektora pracownika sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem małoletnich w Internecie.

Rozdział 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem, w szczególności zachowania niedozwolone wobec dzieci

§ 2

1. Rekrutację na stanowiska w szkole przeprowadza się zgodnie z przepisami prawa w szczególności Karty Nauczyciela oraz ustawy o pracownikach samorządowych.
2. Nauczyciela zatrudnia się jeżeli nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Nauczyciel przed nawiązaniem stosunku pracy jest obowiązany przedstawić dyrektorowi informację z Krajowego Rejestru Karnego (z wyjątkiem przypadku gdy z nauczycielem jest nawiązywany kolejny stosunek pracy w tej samej szkole w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania albo wygaśnięcia na podstawie art. 20 ust. 5c poprzedniego stosunku pracy).
3. Nauczyciela zatrudnia się jeżeli nie był prawomocnie ukarany karą dyscyplinarną zwolnienie z pracy z zakazem przyjmowania ukaranego do pracy w zawodzie nauczyciela w okresie 3 lat od ukarania w okresie 3 lat przed nawiązaniem stosunku pracy, albo karą dyscyplinarną wydalenie z zawodu nauczyciela. Dyrektor przed nawiązaniem stosunku pracy z nauczycielem, jest obowiązany zasięgnąć informacji z centralnego rejestru orzeczeń dyscyplinarnych, w którym gromadzi się informacje o nauczycielach prawomocnie ukaranych karami dyscyplinarnymi oraz informacje o zawieszeniu nauczyciela w pełnieniu obowiązków.
4. Dyrektor przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi:

- 1) uzyskuje informacje, czy dane osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze;
- 2) w/w osoba przedkłada pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
- 3) w/w osoba posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi. Jeżeli prawo państwa nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, w/w osoba, składa pracodawcy lub innemu organizatorowi oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych oraz, że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. W/w oświadczenie składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia;
- 4) w/w osoba składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi. Jeżeli prawo państwa nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego

tego państwa. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, w/w osoba, składa pracodawcy lub innemu organizatorowi oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych oraz, że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych

zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. W/w oświadczenie składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

5. Informacje, o których mowa w § 2 ust. 4 pkt 1, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. Informacje oraz oświadczenia, o których mowa w § 2 ust. 4 pkt 2-4, pracodawca załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do takiej działalności.
6. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 4-5, nie jest wymagane przed dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, członka rodziny małoletniego, lub osoby znanej osobiście rodzicowi małoletniego albo przedstawicielowi ustawowemu małoletniego, gdy jest ona wykonywana w stosunku do małoletniego dziecka, którego rodzic albo przedstawiciel ustawowy są dopuszczającymi do działalności. Przez członka rodziny należy rozumieć osobę spokrewnioną albo osobę niespokrewnioną, pozostającą w faktycznym związku oraz wspólnie zamieszkującą i gospodarującą.

§ 3

1. Nauczyciele i pracownicy szkoły uczestniczą w szkoleniu dotyczącym zapoznawania się ze Standardami w szczególności rozpoznawania niedozwolonych zachowań oraz zasadami postępowania. Szkolenie może poprowadzić psycholog, pedagog zatrudniony w szkole.

- 1) Pracownicy placówki posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci;
- 2) W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy placówki podejmują działania zgodne z procedurą;
- 3) Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji: personel – dziecko i dziecko – dziecko ustalone w placówce.

§ 4

1. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między dzieckiem, a personelem szkoły:

- 1) zapewnienie bezpiecznego i respektującego środowiska, w którym uczniowie mogą rozwijać się i uczyć;
- 2) podejmowane czynności przez pracowników Szkoły są działaniami skierowanymi dla dobra ucznia. Wszelkie działania i decyzje dotyczące małoletnich powinny być podejmowane z korzyścią dla ich zdrowia, bezpieczeństwa i rozwoju. Uczeń powinien być traktowany z szacunkiem, godnością i uwagą w ramach swoich indywidualnych potrzeb i praw;
  - a) Pracownicy dbają o bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole,
  - b) Pracownicy wspierają uczniów w pokonywaniu trudności, uwzględniając ich umiejętności rozwojowe, oraz możliwości wynikające z niepełnosprawności, specjalnych potrzeb edukacyjnych,
  - c) Pracownicy podejmują wobec uczniów działania wychowawcze, mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad dobrego wychowania,
  - d) Pracownicy szkoły przestrzegają praw dziecka, człowieka i chronią je. Upowszechniają wiedzę o prawach dziecka – podejmują problematykę praw dziecka, człowieka na godzinach wychowawczych, na zajęciach dydaktycznych oraz w trakcie innych działań szkoły - zgodnie z programem nauczania i wychowania,
  - e) Zapewniają uczniom swobodny dostęp do zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych,
  - f) Udzielają uczniom pomocy w nauce, pomocy psychologiczno-pedagogicznej w tym, specjalistycznej,
  - g) Nie ujawniają żadnych spraw omawianych na zebraniach rady pedagogicznej, które mogą naruszać dobro osobiste uczniów lub ich rodziców,

- h) Nie rozpowszechniają, nie upubliczniają informacji dotyczących ucznia i jego rodziny i nie zdradzają tajemnicy ich korespondencji,
- i) Nie utrwalają wizerunku ucznia dla potrzeb prywatnych lub szkoły, jeśli szkoła nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych uczniów,
- j) Nie dokonują zatrzymywania jakiegokolwiek własności ucznia, np. telefonu,
- k) Nie dokonują przeszukania bez zgody ucznia jego plecaka i innych rzeczy – nie mają tu znaczenia intencje ani nawet istnienie przesłanek wskazujących, że uczeń posiada niedozwolone substancje lub przedmioty,
- l) Konstruktywnie rozwiązują konflikty uczniów z personelem i rówieśnikami. Przyznają uczniom prawo dowiedzenia, uzasadnienia swoich racji,
- m) Dyrekcja, wychowawcy, specjaliści zatrudnieni w szkole udzielają uczniom, rodzicom informacji o zapadających w szkole decyzjach, które ich dotyczą,
- n) Informują uczniów, rodziców o tym jakie przysługują im prawa oraz środki i procedury,
- o) W trosce o ochronę zdrowia uczniów czuwają nad ich bezpieczeństwem w czasie przerw, na lekcjach, zajęciach pozalekcyjnych oraz innych organizowanych przez szkołę formach dydaktyczno-wychowawczych,
- p) W czasie pobytu uczniów w szkole, zapewniają im warunki ochrony przed przemocą, uzależnieniami oraz innymi przejawami dysfunkcji społecznych,
- q) Doceniają i szanują wkład uczniów w podejmowane działania i traktują ich równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niesprawność, wyznanie, status społeczny, etniczny, kulturowy. Unikają faworyzowania uczniów oraz wszelkich przejawów dyskryminacji,
- r) Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych pomiędzy pracownikami szkoły, a rodzicami uczniów wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów prawnych.
- s) Nauczyciele oraz inne osoby pełniące funkcje lub wykonujące pracę w szkole są obowiązani do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądowych uczniów. W/w nie stosuje się: w przypadku zagrożenia zdrowia ucznia; jeżeli uczeń, a w przypadku ucznia niepełnoletniego jego rodzic, wyrazi zgodę na ujawnienie określonych informacji; w przypadku gdy przewidują to przepisy szczególne.
- t) pracownikowi zabrania się przyjmowania prezentów od uczniów oraz ich opiekunów. Wyjątki stanowią drobne, okazjonalne podarunki.
- u) wobec ucznia nie stosuje się przemocy w jakiegokolwiek formie;

u) pracownik Szkoły utrzymuje prawidłowe relacje z uczniami. Działania pracownika wobec ucznia uczą być odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczniów.

2. Pracownik Szkoły w kontakcie z uczniami:

- 1) zachowuje się w sposób prawidłowy i odnosi się do ucznia z szacunkiem;
- 2) jest otwarty na komunikację i gotowy do wysłuchania potrzeb i zmartwień uczniów, w odpowiednim czasie (po lekcji, na przerwie) wysłuchuje ucznia i udziela mu odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i wieku;
- 3) nie lekceważy ucznia, nie upokarza i nie obraża;
- 4) nie ujawnia informacji o uczniu osobom do tego nieuprawnionym;
- 5) podejmując decyzję dotyczącą ucznia bierze pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych uczniów; 6) w przypadku konieczności rozmowy z uczniem na osobności, pracownik powinien pozostawić uchylone drzwi bądź poprosić innego pracownika o uczestniczenie w rozmowie (nie dotyczy to w szczególności pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa);
- 7) nie żartuje niestosownie, nie używa wulgaryzmów, nie wykonuje obraźliwych gestów, ani nie wypowiada treści o zabarwieniu seksualnym;
- 8) nie stosuje gróźb ani nie wykorzystuje swojej przewagi fizycznej;
- 9) powinien równo traktować uczniów, z wyjątkiem uczniów posiadających opinie czy orzeczenie z poradni psychologiczno-pedagogicznej, którzy mają dostosowania podczas lekcji.
- 10) realizując zadania i obowiązki określone w ustawie Prawo oświatowe przetwarza dane osobowe w zakresie niezbędnym dla realizacji zadań i obowiązków wynikających z tych przepisów.
- 11) szanuje godność uczniów;
- 12) równo traktuje uczniów, niezależnie od wyznawanej przez nich religii lub światopoglądu, pod warunkiem, że nie naruszają nimi moralności, praw i wolności innych osób oraz porządku i bezpieczeństwa publicznego;
- 13) ocenia sprawiedliwie i obiektywnie, zgodnie z ustalonymi w szkole zasadami – bez względu na wygląd zewnętrzny uczniów, status rodzinny, czy status ucznia (np. dobry – słaby). Na prośbę ucznia dodatkowo uzasadnia ocenę;
- 14) metody dyscyplinowania uczniów dobiera adekwatnie do wieku i poziomu rozwoju dziecka, nie naruszając godności i nietykalności osobistej ucznia;
- 15) wyjaśnia uczniowi, za co i dlaczego został ukarany.

Zasady bezpiecznych relacji pracowników z uczniami obowiązują wszystkich pracowników szkoły, stażystów i wolontariuszy. Znajomość Standardów potwierdzona jest podpisem pracownika.

§ 5

1. Wychowawcy oddziałów zobowiązani są do przedstawienia uczniom na początku nowego roku szkolnego Standardów Ochrony Małoletnich, które obowiązują w Szkole.
2. Wychowawca oddziału zapewnia udzielenie odpowiedniej pomocy uczniom.

JEŻELI JESTEŚ KRZYWDZONY MOŻESZ POINFORMOWAĆ O TYM KAŻDEGO PRACOWNIKA SZKOŁY.

§ 6

1. Jakiegokolwiek formy przemocy fizycznej lub psychicznej wobec małoletnich są niedozwolone i nieakceptowane. Nie należy upokarzać, poniżać i zastraszać dzieci.
2. Pracownikowi nie wolno dotykać ucznia w sposób, naruszający jego bezpieczną strefę. Pracownik powinien powstrzymać się od wszelkich form wykorzystywania uczniów, zarówno fizycznego, jak i emocjonalnego. Kategorycznie zabrania się wszelkich form molestowania seksualnego.
3. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
4. Pracownik, który ma świadomość, iż uczeń doznał krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z uczniem, wykazując zrozumienie i wyczucie.
5. Niedopuszczalne jest spanie pracownika w jednym łóżku lub pokoju z uczniem podczas wycieczek szkolnych.
6. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z uczniem.

Do sytuacji takich zaliczyć można:

- 1) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a uczeń i rodzic wyrazi zgodę;
- 2) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków;
- 3) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w poruszaniu się po szkole;
- 4) udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej.

§ 7

1. Kontakt pracownika szkoły poza godzinami jej pracy z uczniami jest zabroniony z zastrzeżeniem ust. 3.
2. Spotkania z uczniem lub rodzicem powinny odbywać się na terenie szkoły.
3. Jeżeli zachodzi konieczność kontaktu pracownika z uczniem, rodzicem poza godzinami pracy szkoły, dozwolone są środki:
  - 1) służbowy telefon;

2) służbowy e-mail;

3) dziennik elektroniczny.

4. W przypadku konieczności kontaktu pracownika z rodzicem, gdy powyższe środki kontaktu nie są dostępne, dopuszcza się możliwość użycia prywatnego telefonu pracownika.

Rozdział 3

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między dziećmi, a w szczególności zachowania niedozwolone

§ 8

W szkole istnieją różne wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między dziećmi, które mają na celu zapewnienie zdrowego i bezpiecznego środowiska dla wszystkich uczniów.

1. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w statucie szkoły.
2. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, narodowe, religię, status ekonomiczny, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
3. Zachowanie i postępowanie uczniów wobec kolegów, innych osób nie narusza ich poczucia godności, wartości osobistych. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania- w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
4. Kontakty między uczniami cechuje kultura osobista wyrażana poprzez:
  - używanie zwrotów grzecznościowych: proszę, dziękuję, przepraszam;
  - zwracanie się po imieniu;
  - uprzejmość, życzliwość;
  - poprawny, wolny od wulgaryzmów język;
  - kontrolę swojego zachowania i emocji;
  - wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża ani nie krzywdzi.
5. Uczniowie budują wzajemne relacje poprzez wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
6. Uczniowie okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.

7. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
8. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona.
9. Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom agresji, wulgarności oraz informowania pracowników szkoły o zaistniałych zagrożeniach.
10. Jeśli uczeń jest świadkiem stosowania przez innego ucznia /uczniów jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np. pomaga osobie poszkodowanej, chroni ją, szuka pomocy u osoby dorosłej.
11. Wszyscy uczniowie znają obowiązujące w szkole procedury bezpieczeństwa – wiedzą jak zachować się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w szkole zwrócić o pomoc.
12. Jeżeli uczeń doświadczył agresji lub przemocy, może uzyskać w szkole pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

§ 9

1. Wymogi dotyczące niedozwolonych zachowań w szkole:

- 1) Zakaz agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
  - bicia, popychania, kopania, opluwania;
  - wymuszania;
  - fizycznych zaczepek;
  - zmuszania innej osoby do podejmowania niewłaściwych zachowań;
  - rzucania w kogoś przedmiotami;
- 2) Zakaz agresji i przemocy psychicznej, słownej w różnych formach (dotyczy także zachowań w sieci, grupach), np.:
  - obelg, wyzwisk, wulgaryzmów;
  - znęcania się;
  - wyśmiewania, drwienia, szydzenia z innych;
  - bezpośredniego obrażania innych;
  - plotkowania, obraźliwego żartowania, przedrzeźniania innych;
  - gróźb, zastraszania, szantażowania;
  - poniżania;
  - wykluczania, izolowania, manipulowania;
  - wulgarnych gestów;

- obrażania na forach internetowych, w grupach, poprzez wiadomości sms, e-maile;

3) Zakaz molestowania i nękania, w tym:

- dotykania, sprośnych gestów czy niestosownego dotykania bez zgody drugiej osoby;
- śledzenia, szpiegowania; - stalkowania.

4) Zakaz przemocy seksualnej:

- nieodpowiednich uwag o charakterze seksualnym;
- molestowania seksualnego;
- wszelkiego rodzaju agresji seksualnej.

5) Zakaz stwarzania niebezpiecznych sytuacji w szkole lub klasie, np.:

- rzucania kasztanami, kamieniami;
- przynoszenia do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek, broni i atrapy broni);
- używania ognia na terenie szkoły.

6) Zakaz:

- opuszczania sali lekcyjnej bez zgody nauczyciela;
- wagarowania;
- wyjścia bez zezwolenia poza teren szkoły w trakcie przerw lub lekcji;
- korzystania z pomieszczeń niezgodnie z przeznaczeniem (np. toalety).
- kradzieży: czyjegoś mienia, w tym pieniędzy, przedmiotów szkolnych czy osobistych.
- wyłudzenia pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów;
- niszczenia mienia szkolnego lub własności innych osób;
- fotografowania lub filmowania zdarzeń z udziałem innych uczniów, osób bez ich zgody;
- różnych form cyberprzemocy, w tym upubliczniania materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.

7) Zakaz używania, posiadania i rozpowszechniania: narkotyków, innych środków odurzających, papierosów, e-papierosów i pochodnych, alkoholu i napojów energetycznych.

Szkoła prowadzi programy profilaktyczne w tym zakresie i podejmuje działania przeciwdziałające uzależnieniom.

Rozdział 4

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacjach podejrzewania krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka

1. Pracownicy Szkoły w związku z podejmowaniem interwencji w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich tj.:

- uczeń jest często brudny;
- uczeń kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
- uczeń nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, okularów itp.;
- uczeń nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
- uczeń ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia; podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., uczeń często je zmienia;
- u ucznia pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego - uczeń nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- uczeń boi się rodzica lub opiekuna, boi się powrotu do domu;
- uczeń cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.; - uczeń jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.;
- chroniczną nieobecność w szkole;
- uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
- uczeń ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
- uczeń używa środków psychoaktywnych;
- w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia zaczynają dominować elementy/motywy seksualne; uczeń jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
- uczeń ucieka z domu;
- nastąpiła nagła i wyraźna zmiana w zachowaniu ucznia.

2. Jeżeli z czynnikami ryzyka krzywdzenia małoletnich współwystępują określone zachowania rodzica to podejrzenie, że uczeń jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione.

Niepokojące zachowania rodziców to:

- rodzic podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń dziecka;
- rodzic odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem ucznia;
- rodzic mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża, strofuje dziecko

(np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);

- rodzic poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego;
- rodzic nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
- rodzic często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
- rodzic jest apatyczny, pogrążony w depresji;
- rodzic zachowuje się agresywnie;
- rodzic ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji; wypowiada się niespójnie;
- rodzic nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
- rodzic faworyzuje jedno z rodzeństwa;
- rodzic przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
- rodzic nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownik Szkoły informuje wychowawcę klasy.
4. Wychowawca klasy wraz z psychologiem i/lub pedagogiem podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy. Następnie wychowawca lub psycholog/pedagog powinien zawiadomić Dyrektora o tym fakcie.
5. Wychowawca przy wsparciu psychologa/pedagoga oddziału monitoruje sytuację i dobrostan ucznia.

§ 11

Interwencja w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osoby trzecie, związane ze Szkołą tj. pracownicy Szkoły, wolontariusze, organizacje i firmy współpracujące ze Szkołą:

- 1) jeżeli pracownik, nauczyciel, wychowawca, pedagog/psycholog podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego zdrowie lub życie, zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga/psychologa, którzy zapewniają uczniowi bezpieczne miejsce i odseparowują go od osoby stwarzającej zagrożenie. Wychowawca, pedagog/psycholog lub inny pracownik wskazany przez Dyrektora zobowiązany jest do zawiadomienia policji pod nr 112 lub 997, a w przypadku podejrzenia innych przestępstw do poinformowania policji o możliwości popełnienia przestępstwa;
- 2) jeżeli pracownik, nauczyciel, podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie), zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga/psychologa, którzy zapewniają uczniowi bezpieczne

miejsce i odseparowuje go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić Dyrektora o tym fakcie;

- 3) jeżeli pracownik, nauczyciel, zauważy inne niepokojące zachowania wobec uczniów np. krzyki, niestosowne komentarze, zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga/psychologa, którzy zapewniają uczniowi bezpieczne miejsce i odseparowują go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić Dyrektora o tym fakcie.

§ 12

Interwencja w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osobę nieletnią:

- 1) jeżeli pracownik, nauczyciel, podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie lub zdrowie, zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga/psychologa, którzy zapewniają uczniowi bezpieczne miejsce i odseparowują go od osoby stwarzającej zagrożenie. Następnie powinien zawiadomić Dyrektora o tym fakcie. Wychowawca i/lub psycholog i/lub pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicem ucznia i rodzicem osoby nieletniej podejrzanej o w/w czyn. Jednocześnie pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają zawiadomienie o wgląd w sytuację dziecka oraz przedstawiają zawiadomienie do podpisu Dyrektora;
- 2) jeżeli pracownik, nauczyciel, podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej, zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga/psychologa, którzy zapewniają uczniowi bezpieczne miejsce i odseparowują go od osoby stwarzającej zagrożenie. Następnie powinien zawiadomić Dyrektora o tym fakcie. Wychowawca i/lub psycholog i/lub pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicem ucznia i rodzicem osoby nieletniej podejrzanej o w/w czyn i opracowują działania naprawcze. W przypadku braku poprawy pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają zawiadomienie o wgląd w sytuację dziecka oraz przedstawiają zawiadomienie do podpisu Dyrektora.

§ 13

Interwencja w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez jego rodzica:

- 1) jeżeli pracownik, nauczyciel, podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony rodzica, zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga/psychologa, którzy zapewniają uczniowi bezpieczne miejsce. Następnie powinien zawiadomić Dyrektora o tym fakcie. Wychowawca i/lub psycholog i/lub pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicem ucznia. W przypadku braku współpracy rodzica lub powtarzającej się przemocy, pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają pismo do ośrodka pomocy społecznej oraz przedstawiają pismo do podpisu Dyrektora. Jednocześnie pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają zawiadomienie o wgląd w sytuację dziecka oraz przedstawiają zawiadomienie do podpisu Dyrektora;

2) jeżeli pracownik, nauczyciel, wychowawca, pedagog podejrzewa, że uczeń jest zaniedbany lub jego rodzic jest niewydolny wychowawczo, wychowawca, pedagog/psycholog powinien zadbać o bezpieczeństwo ucznia. Następnie powinien zawiadomić Dyrektora o tym fakcie. Wychowawca i/lub psycholog i/lub pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicem ucznia i opracowują działania naprawcze.

W przypadku braku poprawy pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają zawiadomienie o wgląd w sytuację dziecka oraz przedstawiają zawiadomienie do podpisu Dyrektora.

§ 14

1. Osoba wszczynając procedurę podejmuje działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej.
2. Działania, o których mowa w ust. 1, polegają w szczególności na:
  - 1) zapobieżeniu zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy domowej, w tym informowaniu Policji, sądu rodzinnego lub inny właściwy organ o okolicznościach uzasadniających zastosowanie art. 15aa i art. 15aaa ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
  - 2) udzieleniu osobie doznającej przemocy domowej pierwszej pomocy przedmedycznej lub zapewnieniu pomocy medycznej;
  - 3) zaspokojeniu podstawowych potrzeb, w tym udzieleniu wsparcia i poradnictwa, w szczególności od przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń działających na rzecz osób doznających przemocy domowej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Rozdział 5

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka, zawiadomienie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej karty”

§ 15

1. Składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka:
  - 1) Dyrektor Szkoły, który w związku ze swą działalnością dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa;
  - 2) Dyrektor Szkoły, który w związku ze swoją działalnością dowiedziawszy się o dopuszczeniu się przez nieletniego czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu

lub przestępstwa skarbowego, jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu zabronionego;

- 3) Dyrektor Szkoły, który stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, w szczególności dopuszczenie się czynu zabronionego, naruszanie zasad współżycia społecznego, uchylenie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, zwanych dalej "substancją psychoaktywną", uprawianie nierzędu, ma społeczny obowiązek odpowiednio przeciwdziałać temu, a przede wszystkim zawiadomić o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, sąd rodzinny, Policję lub inny właściwy organ;
- 4) Pedagog/psycholog wraz z wychowawcą sporządzają zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego oraz przedstawiają zawiadomienie do podpisu Dyrektora.

2. Składanie zawiadomień do Sądu opiekuńczego:

- 1) Jeżeli Dyrektorowi Szkoły znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy;
- 2) Pedagog/psycholog wraz z wychowawcą sporządzają zawiadomienie o wgląd w sytuację dziecka oraz przedstawiają zawiadomienie do podpisu Dyrektora;

3. Składanie wniosku o wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”:

- 1) Wszczęcie procedury "Niebieskiej Karty" następuje przez wypełnienie formularza "Niebieska Karta" w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej;
- 2) Pedagog/psycholog wraz z wychowawcą wypełniają formularz „Niebieska Karta” oraz przedstawiają wypełniony dokument do podpisu Dyrektora.

Art. 304 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego

§ 1. Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Przepisy art. 148a oraz art. 156a stosuje się odpowiednio.

§ 2. Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

Art. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

1. Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, w szczególności dopuszczenie się czynu zabronionego, naruszanie zasad współżycia społecznego, uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, zwanych dalej "substancją psychoaktywną", uprawianie nierządu, ma społeczny obowiązek odpowiednio przeciwdziałać temu, a przede wszystkim zawiadomić o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkołę, sąd rodzinny, Policję lub inny właściwy organ.
2. Każdy, dowiedziawszy się o dopuszczeniu się przez nieletniego czynu karalnego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję.
3. Instytucje państwowe i samorządowe oraz publiczne i niepubliczne szkoły i placówki oświatowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o dopuszczeniu się przez nieletniego czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu zabronionego.
4. W przypadku gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karalnego na terenie szkoły lub w związku z realizacją obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, dyrektor tej szkoły może, za zgodą rodziców albo opiekuna nieletniego oraz nieletniego, zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego, przywrócenia stanu poprzedniego. Zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego nie wyłącza zastosowania kary określonej w statucie szkoły. Przepisu nie stosuje się w przypadku, gdy nieletni dopuścił się czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego.
5. W przypadku gdy organ uprawniony do przeprowadzenia czynności wyjaśniających według przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124) stwierdzi, że nieletni dopuścił się czynu karalnego wyczerpującego znamiona wykroczenia, może zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, zwrócenia uwagi, ostrzeżenia, przywrócenia stanu poprzedniego lub zawiadomienia rodziców albo opiekuna nieletniego lub szkoły, do której nieletni uczęszcza.

Art. 572 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego

§ 1. Każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy.

§ 2. Obowiązek wymieniony w § 1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach

Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi.

§ 3. Na wniosek osoby lub instytucji, o której mowa w § 1 lub 2, sąd opiekuńczy informuje o wszczęciu postępowania z urzędu lub braku podstaw do jego wszczęcia z urzędu.

Art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) przemocy domowej - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: a. narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
b. naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
c. powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
d. ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych,
e. istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Art. 9b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

1. Podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury "Niebieskiej Karty" i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową.
2. Procedura "Niebieskiej Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez osoby, o których mowa w art. 9a ust. 11-11d, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej.
3. Osoby, o których mowa w art. 9a ust. 11-11d, realizują procedurę "Niebieskiej Karty" zgodnie z zasadą współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.
4. Wszczęcie procedury "Niebieskiej Karty" następuje przez wypełnienie formularza "Niebieska Karta" w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.
5. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, procedurę "Niebieskiej Karty" oraz wzory formularzy "Niebieska Karta" wypełnianych przez przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę "Niebieskiej Karty", mając na uwadze skuteczność działań wobec osób doznających przemocy domowej i dobro tych osób, w szczególności małoletnich.

Rozdział 6

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu szkoły do stosowania standardów.

Zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

§ 16

1. Co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.
2. Dyrektor Szkoły wyznacza osobę odpowiedzialną za przygotowanie pracowników do stosowania Standardów oraz za przegląd i aktualizację Standardów Ochrony Małoletnich.
3. Osoba wyznaczona przez Dyrektora Szkoły monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach.
4. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardu zobowiązana jest do przeprowadzania wśród pracowników Szkoły (przynajmniej raz w roku) ankiety dotyczących Standardów. Po przeprowadzonej ankiecie, osoba odpowiedzialna opracowuje wypełnione ankiety oraz sporządza z nich raport, który przedstawia Dyrektorowi Szkoły.
5. Dokonując monitoringu Standardów, Dyrektor Szkoły może wyznaczyć osobę do przeprowadzenia ankiety wśród uczniów, dotyczącej świadomości małoletnich z form pomocy realizowanych przez Szkołę.
6. Osoba odpowiedzialna w razie konieczności opracowuje zmiany w Standardach. Dyrektor wprowadza do Standardów zmiany i podaje do wiadomości.
7. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie personelu przeprowadza szkolenie dla pracowników szkoły. Każdy pracownik podpisuje stosowne oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami.

Rozdział 7

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 17

1. Standardy Ochrony Dzieci jest dokumentem ogólnodostępnym dla pracowników, rodziców oraz uczniów.
2. Standardy opublikowane są na stronie internetowej Szkoły, dostępne są w Sekretariacie Szkoły, pokoju nauczycielskim.
3. Standardy omawiane są przez wychowawcę klasy na pierwszym zebraniu z rodzicami w danym roku szkolnym (nie dotyczy wprowadzenia dokumentu oraz sytuacji zmiany zapisów w związku z aktualizacją – w takim przypadku niezwłoczne zapoznanie się z dokumentem lub zmianami w dokumencie).

4. Wychowawca na pierwszym zebraniu z rodzicami w danym roku szkolnym daje rodzicowi, opiekunowi prawnemu do podpisania oświadczenie, że zapoznał się ze Standardami.
5. Wychowawca na lekcji wychowawczej ma obowiązek zapoznania uczniów ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczniowie mogli go zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej. Daje uczniowi do podpisania oświadczenie, że zapoznał się ze Standardami.

Rozdział 8

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku i udzieleniu mu wsparcia.

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 18

1. Zgłoszenie o zdarzeniach zagrażających małoletniemu może nastąpić do każdego pracownika szkoły.
2. Pracownik powyższa informację przekazuje Dyrektorowi, wychowawcy, pedagogowi/psychologowi.
3. W szkole osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku i udzieleniu mu wsparcia są wychowawca klasy, psycholog i pedagog szkolny.
4. Uczeń może zgłaszać sytuacje zagrażające jego bezpieczeństwu do każdego pracownika szkoły, Dyrektora, Wychowawcy, Psychologa/Pedagoga, którzy mogą zareagować i podjąć odpowiednie kroki w celu zapewnienia wsparcia potrzebującym uczniom.

§ 19

1. W przypadku ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego sporządza się notatkę w formularzu zgłoszeniowym zawierającym niezbędne dane.
2. Szkoła prowadzi dziennik incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, w którym wszystkie znaczące zdarzenia zagrażające dobru małoletniego są dokumentowane. W dzienniku powinny być wpisywane daty, opisy zdarzeń, osoby zaangażowane, środki podjęte przez personel szkoły. Wszystkie wpisy powinny być podpisane i datowane przez osobę zgłaszającą.
3. Wszystkie dokumenty dotyczące incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego przechowywane są w sposób zapewniający bezpieczeństwo danych osobowych. Dostęp do danych ograniczony jest tylko do upoważnionych pracowników.
4. Pracownik ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.

5. Dane osobowe ucznia są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
6. Dokumenty związane z incydentami lub zdarzeniami zagrażającymi dobru małoletniego powinny być przechowywane w sposób chroniony przed uszkodzeniem lub zagubieniem danych.
Umieszczenie dokumentów w zamkniętych szafkach, szafach na dokumenty lub sejfach.
7. Pracownicy zobowiązani są do zachowania w poufności informacji o incydentach lub zdarzeniach zagrażających dobru małoletnich.
8. Dziennik incydentów weryfikowany jest przez osobę odpowiedzialną za Standardy w szkole.
Następnie powinna zawiadomić Dyrektora o przeprowadzonej kontroli.

Rozdział 9

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrażającymi w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 20

1. Szkoła zapewnia uczniom dostęp do Internetu podczas lekcji informatyki na sprzęcie szkolnym oraz podejmuje działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności instaluje i aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające.
2. Infrastruktura sieciowa Szkoły umożliwia dostęp do Internetu personelowi w czasie zajęć i poza nimi oraz uczniom w czasie zajęć pod nadzorem nauczyciela. Dostęp do sieci Internet jest zabezpieczony hasłem. W szkole nie ma urządzeń ze swobodnym dostępem do Internetu.
3. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w szkole:
  - 1) Na terenie szkoły dostęp dziecka do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela podczas lekcji informatyki na sprzęcie szkolnym;
  - 2) Pracownik szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas lekcji informatyki na sprzęcie szkolnym;
  - 3) Sieć szkolna jest monitorowana i zabezpieczona. Za zabezpieczenie odpowiada dyrektor/wicedyrektor oraz nauczyciele informatyki.
  - 4) W przypadku użytkowania sprzętu z dostępem do Internetu pod nadzorem pracownika szkoły, ma on obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych i czuwania nad bezpiecznym korzystaniem z sieci podczas zajęć.
  - 5) W szkole prowadzone są działania profilaktyczne z zakresu zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.

6) Szkoła wspiera rodziców poprzez ich pedagogizację, dotyczącą bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń mobilnych.

4. Do zadań osoby wyznaczonej w ust. 2 należy w szczególności:

- 1) zabezpieczenie sieci szkolnej przed niebezpiecznymi treściami;
- 2) instalacja oraz aktualizacja oprogramowania filtrująca treści internetowe, oprogramowanie monitorujące korzystanie przez dzieci z Internetu, oprogramowanie antywirusowe, oprogramowanie antyspamowe, firewall;

5. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze, wyznaczony pracownik stara się ustalić kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia.

6. Informację o uczniu, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje Dyrektorowi. Z uczniem lub klasą przeprowadzona jest rozmowa z psychologiem lub pedagogiem na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informacje, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji.

§ 21

W Szkole obowiązują zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet w celu stworzenia odpowiedniego i bezpiecznego środowiska edukacyjnego:

- 3) Używanie urządzeń tylko za zgodą i w obecności nauczyciela;
- 4) Używanie urządzeń szkolnych tylko w celach edukacyjnych podczas lekcji: uczniowie mogą korzystać z urządzeń elektronicznych szkolnych tylko w celach związanych z nauką, jak przeglądanie materiałów dydaktycznych, wyszukiwanie informacji czy współpraca nad projektami;
- 5) Bezpieczeństwo: uczniowie powinni korzystać z urządzeń elektronicznych w sposób bezpieczny i odpowiedzialny. To może obejmować stosowanie silnych haseł, uważne klikanie na linki i nieudostępnianie prywatnych informacji;
- 6) Odpowiedzialność: Uczniowie są instruowani, aby być odpowiedzialnymi za swoje urządzenia elektroniczne.

§ 22

1. Uczeń, który przyniósł do szkoły telefon komórkowy lub inne urządzenie elektroniczne z dostępem do Internetu jest zobowiązany do:

- wyłączenia telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych, w szczególności rejestrujących dźwięk i obraz, w czasie przerw śródlekcyjnych i zajęć edukacyjnych;

- niewłączania i niekorzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć edukacyjnych, przerw śródlekcyjnych poza przypadkami, w których uczeń uzyska zgodę Dyrektora, wychowawcy lub nauczyciela prowadzącego zajęcia lub dyżurującego;
- niewykonywania zdjęć i nagrań filmów na terenie Szkoły i w czasie zajęć, poza przypadkami, w których uczeń uzyska zgodę Dyrektora, wychowawcy lub nauczyciela prowadzącego zajęcia.

§ 23

Zasady bezpieczeństwa, których należy przestrzegać, aby chronić swoje dane:

- 1) Na bieżąco aktualizuj systemy operacyjne;
- 2) Systematycznie aktualizuj programy antywirusowe;
- 3) Pobieraj oprogramowanie wyłącznie ze stron producentów;
- 4) Nie otwieraj załączników z nieznanymi źródłami dostarczanych poprzez korespondencję elektroniczną;
- 5) Nie zapamiętuj haseł w aplikacjach webowych;
- 6) Nie zapisuj haseł na kartkach;
- 7) Nie używaj tych samych haseł w różnych systemach informatycznych;
- 8) Zabezpieczaj serwery plików czy inne zasoby sieciowe;
- 9) Zabezpieczaj sieci bezprzewodowe – Access Point;
- 10) Dostosuj złożoność haseł odpowiednio do zagrożeń;
- 11) Unikaj wchodzenia na nieznane czy przypadkowe strony internetowe;
- 12) Nie loguj się do systemów informatycznych w przypadkowych miejscach z niezaufanych urządzeń lub publicznych niezabezpieczonych sieci Wi-Fi;
- 13) Wykonuj regularne kopie zapasowe;
- 14) Korzystaj ze sprawdzonego oprogramowania do szyfrowania e-maili lub nośników danych;
- 15) Szyfruj dane przesyłane pocztą elektroniczną;
- 16) Szyfruj dyski twarde w komputerach przenośnych;
- 17) Przy pracy zdalnej korzystaj z szyfrowanego połączenia VPN;
- 18) Odchodząc od komputera, blokuj stację komputerową;
- 19) Nie umieszczaj w komputerze przypadkowo znalezionych nośników USB. Może znajdować się na nich złośliwe oprogramowanie.

§ 24

W celu ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie należy stosować poniższe zasady:

- 1) Edukację dzieci na temat bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów cyfrowych.

W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem nauczyciela na lekcji, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Nauczyciel czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć. W ramach lekcji z wychowawcą, pedagogiem/psychologiem, przeprowadza się z uczniami warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu (przynajmniej raz w roku szkolnym). Szkoła ma obowiązek zapewnienia materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.;

- 2) Ustanowienie polityki bezpieczeństwa on-line, która określa strony internetowe niedozwolone, jakie treści są niedopuszczalne, jak postępować w przypadku natrafienia na treści szkodliwe oraz jak monitorować zachowanie uczniów w sieci;
- 3) Filtrowanie i blokowanie pewnych stron internetowych. W szkołach używa się oprogramowania do filtrowania treści, które blokuje dostęp do stron zawierających treści nieodpowiednie dla dzieci np. pornografii, przemocy czy nieodpowiednich treści seksualnych;
- 4) Ustalenie zasad korzystania z urządzeń mobilnych w szkole. Nauczyciele mogą określić, jakie aplikacje są dozwolone na urządzeniach mobilnych, jakie treści mogą być pobierane czy przesyłane, a także jakie zasady dotyczące prywatności muszą być przestrzegane;
- 5) Regularna komunikacja z rodzicami. Szkoła regularnie informuje rodziców o zagrożeniach w sieci, zasobach i narzędziach dostępnych dla dzieci, jak również o podejmowanych działaniach w celu ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi;
- 6) Współpraca z organami ścigania w przypadku natrafienia na treści szkodliwe i nielegalne. Jeśli nauczyciel zauważy nieodpowiednie treści lub przeprowadzanie działań niezgodnych z prawem, powinien zgłosić to odpowiednim organom ścigania.

Rozdział 10

Zasady Ochrony danych osobowych dziecka

§ 25

1. W szkole wdrożono Politykę ochrony danych osobowych osób fizycznych (pracowników, uczniów, rodziców/opiekunów).
2. Dokumentacja RODO została opracowana zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L z 2016 r. 119, s. 1 ze zm.) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
3. Każdy pracownik posiadający dostęp do danych osobowych złożył pisemne oświadczenie o znajomości Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych pod rygorem

odpowiedzialności karnej i zobowiązał się do jej przestrzegania pod rygorem odpowiedzialności karnej.

4. Pracownik Szkoły ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
5. Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.
6. Dane osobowe umieszczone w Niebieskiej Karcie „A” udostępniane są zespołowi interdyscyplinarnemu, powołanemu w trybie ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Rozdział 11

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 26

1. Szkoła uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Wizerunek podlega ochronie na podstawie przepisów zawartych w Kodeksie cywilnym, w ustawie o prawie autorskim o prawach pokrewnych, a także na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych (RODO) – jako tzw. dane szczególnej kategorii przetwarzania.
3. Upublicznianie wizerunku dziecka do 16 lat, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem (wymóg art. 8 RODO).
4. Zgody, o których mowa w pkt. 3 są wyrażane w formie pisemnej. Na początku nauki w szkole, wychowawcy pozyskują pisemnie zgody rodziców/opiekunów prawnych na publikację wizerunku uczniów na potrzeby dokumentacji fotograficznej działań prowadzonych przez szkołę. O braku zgody informują pisemnie sekretariat i osoby prowadzące szkolną stronę internetową.
5. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
6. Nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie instytucji bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna dziecka oraz bez zgody dyrekcji.
7. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

8. Nauczyciel może wykorzystać w celach szkoleniowych lub edukacyjnych utrwalaony materiał z udziałem małoletnich tylko z zachowaniem ich anonimowości oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka, za zgodą dyrektora szkoły/placówki.
9. Ochrona wizerunku małoletnich utrwalanych przez kamery monitoringu odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie monitoringu.
10. Regulamin monitoringu określa zasady udostępniania nagrań podmiotom zewnętrznym, w tym policji, służbom porządkowym oraz w sprawach wymagających wyjaśnień.
11. Wytyczne dotyczące utrwalania wizerunku dziecka:
  - a) sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla ucznia poniżająca i ośmieszająca ani nie pokazuje go w negatywnym świetle.
  - b) niedopuszczenie do sytuacji, w której fotograf/osoba filmująca będzie przebywała z uczniami bez nadzoru pracownika Szkoły.
12. Problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunku małoletnich powinny być niezwłocznie zgłaszane Dyrektorowi Szkoły.
13. Jeśli osoby zewnętrzne np. fotograf/osoba filmująca, będą rejestrowały wydarzenia w Szkole są zobowiązani do przestrzegania zasad obowiązujących w szkole.
14. Jeśli przedstawiciele innej organizacji będą chcieli zarejestrować organizowane przez Szkołę wydarzenie i opublikować zebrany materiał, organizacja ta musi uzyskać zgodę Dyrektora Szkoły.
15. Do rejestrowania wydarzeń szkolnych, w wyjątkowych sytuacjach, dozwolone jest rejestrowanie na prywatnych nośnikach urządzeń rejestrujących.
16. Zabrania się przechowywania przez pracowników wizerunku uczniów na prywatnych nośnikach urządzeń rejestrujących.
17. Zgodnie z obowiązującym prawem Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za przetwarzanie i rozpowszechnianie przez rodziców wizerunków dzieci lub innych rodziców (np. wykonywanie zdjęć i filmów na szkolnych uroczystościach, wycieczkach, a następnie ich zamieszczanie w Internecie. Pamiętać należy, że rozpowszechnianie wizerunku innej osoby wymaga uzyskania zgody osoby, której wizerunek jest rozpowszechniany albo zgody rodzica/opiekuna prawnego przypadku wizerunku dziecka.

Rozdział 12

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 27

1. Dodatkowo oprócz zastosowania procedury interwencji, Dyrektor Szkoły tworzy grupę wsparcia dla ucznia.
2. W skład grupy wchodzi wychowawca klasy, psycholog szkolny/pedagog szkolny.

3. Grupa może zostać zwiększona o nowych specjalistów w zależności od doznanej krzywdy.
4. Grupa wsparcia spotyka się celem ustalenia jaka pomoc uczniowi będzie niezbędna od razu oraz w dalszej perspektywie czasu. Jeżeli w szkole zostanie zastosowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest ona bezpłatna i może być udzielona za zgodą rodziców.
5. Grupa wsparcia tworzy plan wsparcia, który stanowi dokument zapisany i przechowywany w aktach ucznia.
6. Plan wsparcia zawiera informacje o podjętych działaniach, plan spotkań ze specjalistami/rodzicami/nauczycielami oraz przypuszczalny czas trwania wsparcia.
7. Wnioski ze spotkań z pedagogiem i psychologiem szkolnym stanowią dane wrażliwe uczniów i nie są dołączane do planu wsparcia.

Rozdział 13

Postanowienia końcowe

§ 28

1. Standardy Ochrony Dzieci wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Szkoły, uczniów i ich rodziców, w szczególności poprzez udostępnienie w pokoju nauczycielskim, sekretariacie szkoły oraz poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną do wglądu dla nauczycieli oraz rodziców, a także zamieszczenie na stronie internetowej szkoły.

Załączniki do standardów:

1. Formularz zgłoszeniowy dotyczący incydentów zagrażających małoletniemu.
2. Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny.
3. Kwestionariusz diagnostyczny do oszacowania zaniedbania dziecka/małoletniego.
4. Procedura Niebieskiej Karty.
5. Plan wsparcia
6. Protokół interwencji w przypadku zastosowania procedur podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego.
7. Standardy – wersja obrazkowa.

Lipnik, ...

**FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY DOTYCZĄCY INCYDENTÓW
ZAGRAŻAJĄCYCH DZIECKU
W OŚRODKU REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZYM DWÓR „ZWYCIĄŻ” W LIPNIKU**

Imię i nazwisko dziecka	
Data zgłoszenia zdarzenia	
Przyczyna zdarzenia Forma krzywdzenia: -przemoc fizyczna -przemoc emocjonalna -przemoc seksualna -zaniedbywanie -inne (jakie?)	
Osoba zgłaszająca zdarzenie	
Osoby zaangażowane	
Opis zdarzenia	
Opis działań podjętych przez personel/ nauczyciela/ pedagoga/ psychologa	
Forma oraz środki podjęte przez osoby zaangażowane : -zawiadomienie rodziców -zawiadomienie policji -wniosek o wgląd w sytuację rodzinną - inna (jaka?)	

.....
data i podpis osoby zgłaszającej zdarzenie

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ DZIECKA/RODZINY

.....

(miejsowość, data)

.....

.....

(nazwa, adres i pieczętka szkoły)

reprezentowana przez:

.....

(imię i nazwisko dyrektora)

Sąd Rejonowy w .....

Wydział Rodzinny i Nieletnich¹

Dotyczy: .....

.....

(imiona i nazwiska rodziców, adres zamieszkania)

rodziców małoletniego:

.....

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację

małoletniego .....

---

¹ Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. 2
Należy podać imię i nazwisko dziecka oraz jego adres zamieszkania.

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia²) i

wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Opis sytuacji zagrożenia dobra

dziecka .....

.....

.....

.....

.....

Biorąc pod uwagę powyższe fakty, nie można wykluczyć, że dobro małoletniego ..... jest zagrożone, a także że rodzice nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej.

.....

(podpis dyrektora szkoły)

Załączniki²:

1.....

2.....

---

² Należy dołączyć w szczególności dokumenty potwierdzające stwierdzony stan faktyczny

Kwestionariusz diagnostyczny do oszacowania zaniedbania dziecka

L.p.	Symptomy wskazujące na zaniedbanie (forma przemocy)	tak	nie
1.	Nieadekwatne ubranie do pory roku lub pogody		
2.	Niedowaga, niedożywienie, zmęczenie, podkrążone oczy		
3.	Brudna odzież		
4.	Brudne ciało		
5.	Nieprzyjemny zapach (insekty)		
6.	Brak podręczników i przyborów szkolnych		
7.	Kradzieże jedzenia lub innych przedmiotów		
8.	Przebywanie poza domem w późnych godzinach		
9.	Bardzo częste przebywanie poza domem niezależnie od pory roku		
10.	Ma dorosłych „kolegów”		
11.	Nie ma kolegów wśród rówieśników		
12.	Z trudem nawiązuje relacje		
13.	Izoluje się od rówieśników		
14.	Bije się po głowie/twarzy lub wrywa sobie włosy		
15.	Często ma ślady za drapań/siniaków		
16.	Często odnosi obrażenia (skręcenia, złamania, skałeczenia)		
17.	Bije innych		
18.	Zawiera przyjaźnie, potem reaguje wrogością		
19.	Gwałtownie uchyla się przed dotykiem		
20.	Moczy się		
21.	Boi się przebywać w zamkniętych pomieszczeniach		
22.	Boi się ciemności		
23.	Unika zajęć wychowania fizycznego		

24.	Unika sytuacji leżakowania w przedszkolu		
25.	Nie bierze udziału w wycieczkach		
26.	Podjeµuje zachowania autodestrukcyjne wobec siebie, zwierząt		
27.	Miewa nagłe zmiany nastroju – od euforii do agresji		
L.p.	Symptomy wskazujące na zaniedbanie (forma przemocy)	tak	nie
28.	Prezentuje natrętne, narzucające się zachowania		
29.	Nie odwzajemnia emocji		
30.	Odrzuca próby nawiązania bliskości		
31.	Ma wybuchy wściekłości		
32.	Nadmiernie skraca dystans fizyczny		
33.	Demonstruje zachowania seksualne		
34.	Nie docenia własnych osiągnięć		
35.	Ma koszmary nocne		
36.	Ma problemy szkolne		
37.	Inne:		
<p>Uwaga! Informacje zachowania należy analizować biorąc pod uwagę całość informacji o rodzinie. Pojedynczych zachowań z listy nie można traktować jako jednoznacznie wskazujących na zaniedbanie.</p>			

Niebieska karta – A

.....
(miejsowość, data)

.....
(nazwa i adres podmiotu, w którym jest zatrudniona osoba wypełniająca formularz *Niebieska karta – A*)

W związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia przez świadka przemocy domowej ustala się, co następuje:

I. Dane osoby/osób doznających przemocy domowej

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domowej	Osoba 2 doznająca przemocy domowej	Osoba 3 doznająca przemocy domowej
Małoletni (Tak/Nie)			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL			
Nazwa i adres miejsca pracy/nazwa i adres placówki oświatowej, do której uczęszcza małoletni			
Adres miejsca zamieszkania:			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
Adres miejsca pobytu (jeśli jest inny niż adres zamieszkania):			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową: (żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)			

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę I

Dane osoby/osób stosujących przemoc domową

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Imię i nazwisko		
Imiona rodziców		
Wiek		
PESEL		
Adres miejsca zamieszkania:		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np.: żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)		

Czy osoba stosująca przemoc domową zachowywała się w następujący sposób (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)						
Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)						
Przemoc seksualna ³⁾ : zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jakie)						

Przemoc ekonomiczna: nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne (wymień jakie)						
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne (wymień jakie)						
Inne zaniedbanie: niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne (wymień jakie)						

A. Czy osoba doznająca przemocy domowej odniosła uszkodzenia ciała? (tak/nie)

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

B. Czy w środowisku domowym była w przeszłości realizowana procedura „Niebieskie Karty”?

tak (kiedy?)   (gdzie?)   nie   nie ustalono

B. Czy w środowisku domowym aktualnie jest realizowana procedura „Niebieskie Karty”?

tak nie nie ustalono

D. Czy osoba stosująca przemoc domową posiada broń palną?

 tak nie nie ustalono

C. Czy osoba doznająca przemocy domowej czuje się bezpiecznie? (tak/nie)

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX Świadców stosowania przemocy domowej

 tak (wypełnij tabelę) nie ustalono

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
Adres miejsca zamieszkania			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np.: członek rodziny, osoba obca)			

Działania interwencyjne podjęte wobec osoby stosującej przemoc domową (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)		
Działanie	Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Doprowadzenie do wytrzeźwienia		
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)	
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz.	

	1375, z późn. zm.)		
Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej			
Powiadomienie organów ścigania			
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określonej w metrach odległość			
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej			
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w sprawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury <i>Niebieskiej Karty</i>			
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni			
Poinformowanie o prawno-karnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej			
Inne (wymień jakie?)			

D: Działania interwencyjne podjęte wobec osoby doznającej przemocy domowej (zaznacz w odpowiednim miejscu znak x):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			
Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza <i>Niebieska Karta – B</i>			
Inne (wymień jakie?)			

E. Dodatkowe informacje

.....
 .....

F. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” nastąpiło przez (zaznacz w odpowiednim polu znak X):

- Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej
- Funkcjonariusza Policji
- Żołnierza Żandarmerii Wojskowej
- Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej

- Asystenta rodziny
- Nauczyciela
- Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego
- Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych
- Pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
- .....
imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby wypełniającej formularz *Niebieska Karta – A*
.....
(data wpływu formularza, podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego

Niebieska karta – B

Informacja dla osób doznających przemocy domowej Co to jest procedura Niebieskiej Karty?

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury *Niebieskiej Karty* jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury *Niebieskiej Karty* informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y).

W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje. **Co to jest przemoc domowa?** Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę, - ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Kto może być osobą doznającą przemocy domowej?

- małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione oraz jego wstępni (np.: rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępni (np.: dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
- wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- małoletni.

Najczęstsze formy przemocy domowej:

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, zagrożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

Przemoc ekonomiczna: nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

Ważne: Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112. Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia za wiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

Wykaz placówek funkcjonujących na Twoim terenie, udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

Uwaga: (dane wprowadza Zespół interwencyjny lub osoba, która wszczyna procedurę):

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail

Możesz zadzwonić do .....

Wyciąg z aktualnych przepisów prawnych:

Art. 304 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego

§ 1. Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Przepisy art. 148a oraz art. 156a stosuje się odpowiednio.

§ 2. Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

Art. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich

1. Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, w szczególności dopuszczenie się czynu zabronionego, naruszanie zasad współżycia społecznego, uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków

zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, zwanych dalej "substancją psychoaktywną", uprawianie nierządu, ma społeczny obowiązek odpowiednio przeciwdziałać temu, a przede wszystkim zaawiadomić o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkołę, sąd rodzinny, Policję lub inny właściwy organ.

2. Każdy, dowiedziawszy się o dopuszczeniu się przez nieletniego czynu karnego, ma społeczny obowiązek zaawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję.

3. Instytucje państwowe i samorządowe oraz publiczne i niepubliczne szkoły i placówki oświatowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o dopuszczeniu się przez nieletniego czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego, są obowiązane niezwłocznie zaawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu zabronionego.

4. W przypadku gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karnego na terenie szkoły lub w związku z realizacją obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, dyrektor tej szkoły może, za zgodą rodziców albo opiekuna nieletniego oraz nieletniego, zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego, przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły. Zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego nie wyłącza zastosowania kary określonej w statucie szkoły. Przepisu nie stosuje się w przypadku, gdy nieletni dopuścił się czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego.

5. W przypadku gdy organ uprawniony do przeprowadzenia czynności wyjaśniających według przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124) stwierdzi, że nieletni dopuścił się czynu karnego wyczerpującego znamiona wykroczenia, może zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, zwrócenia uwagi, ostrzeżenia, przywrócenia stanu poprzedniego lub zaawiadomienia rodziców albo opiekuna nieletniego lub szkoły, do której nieletni uczęszcza.

Art. 572 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego

§ 1. Każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zaawiadomić o nim sąd opiekuńczy. § 2. Obowiązek wymieniony w § 1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi.

§ 3. Na wniosek osoby lub instytucji, o której mowa w § 1 lub 2, sąd opiekuńczy informuje o wszczęciu postępowania z urzędu lub braku podstaw do jego wszczęcia z urzędu.

Art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej Ilekroć

w ustawie jest mowa o:

1) przemocy domowej - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Art. 9b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

1. Podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury "Niebieskie Karty" i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową.

2. Procedura "Niebieskie Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez osoby, o których mowa w art. 9a ust. 11-11d, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej.

3. Osoby, o których mowa w art. 9a ust. 11-11d, realizują procedurę "Niebieskie Karty" zgodnie z zasadą współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

4. Wszczęcie procedury "Niebieskie Karty" następuje przez wypełnienie formularza "Niebieska Karta" w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub za wodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, procedurę "Niebieskie Karty" oraz wzory formularzy "Niebieska Karta" wypełnianych przez przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę "Niebieskie Karty", mając na uwadze skuteczność działań wobec osób doznających przemocy domowej i dobro tych osób, w szczególności małoletnich.

Plan Wsparcia

Data i miejsce sporządzenia dokumentu.	
Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie.	
Opis sytuacji małoletniego.	
Zaproponowane sposoby wsparcia.	
Planowane działania reagujące na sytuację.	
Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej uczniowi przez jednostkę (dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania należy przechowywać w indywidualnej teczce ucznia).	
Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób przygotowujących plan wsparcia.	

Protokół interwencji w przypadku zastosowania procedur podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dziecka

1. Data i miejsce sporządzenia dokumentu	
2. Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie	
3. Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małoletniego	
4. Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego, miejsce	
5. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego	
6. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego	
7. Opis rodzaju krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego	
8. Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji m.in.: powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego, uruchomienie procedury Niebieskiej Karty)	
9. Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu, w tym we współpracy z koordynatorem, wychowawcą i nauczycielami specjalistami (psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym wg potrzeb małoletniego), informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia, policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego	
10. Informacja ze spotkania z rodzicami	
11. Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym uczniom – jeżeli byli np. świadkami incydentu) zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, informacja o zgodzie rodziców na udzielanie ww. formy pomocy małoletniemu. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców	
12. Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej uczniowi przez jednostkę (dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania należy przechowywać w indywidualnej teczce ucznia)	
13. Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających protokół	

Standardy ochrony dzieci

zasady bezpiecznych relacji

<p>Traktuj mnie z szacunkiem i troską o moje uczucia.</p> <p>Jesteś dla mnie ważna.</p> <p>Okazywanie szacunku to traktowanie innych w sposób uprzejmy, życzliwy oraz z poszanowaniem ich praw.</p>	<p>Słuchaj mnie z uwagą i pozwalaj mi mówić.</p> <p>Jestem tu dla Ciebie.</p> <p>Kontakt i potrzeba bycia widzianymi są naszą siłą napędową.</p>	<p>Nie wolno mnie zawstydząć, upokorzyć i obrażać.</p> <p>Dlaczego Pani mnie nie lubi?</p> <p>Przemoc emocjonalna nie zostawia siniaków, ale jest równie okrutna. Zatrzymaj się i pomyśl, zanim powiesz coś co mnie zrani.</p>	<p>Nie wolno na nas krzyczeć.</p> <p>Przeście krzyczeć!!!</p> <p>Krzyk i ciągłe zastraszanie sprawi, że wyrośniemy na dorosłych z zaburzoną poczuciem bezpieczeństwa.</p>
<p>Doceniaj nas, bo tak bardzo się staramy.</p> <p>Widzę, że robicie postępy. :)</p> <p>Przyłapuj nas na tym co umiemy, a nie na tym czego nie umiemy. Dodawaj nam skrzydeł.</p>	<p>Mam prawo czuć się bezpiecznie.</p> <p>Dziękuję, że mi o tym mówisz.</p> <p>Muszę mieć pewność, że mogę do Ciebie przyjść z każdym problemem, nie obawiając się, że będę postrzegana jako "skarżypyta".</p>	<p>Ja też mam swoje granice.</p> <p>Mogę Cię przytulić?</p> <p>Asertywność jest czymś pozytywnym. Pytanie o zgodę uświadomi mi, że mam prawo do wyznaczania granic swojego ciała.</p>	<p>Mów zwiewle i na temat. Gubię się w nadmiarze słów.</p> <p>Słucham??</p> <p>Zwracaj się do mnie językiem dopasowanym do mojego wieku, zgodnie z zasadami etyki zawodu nauczyciela.</p>
<p>Mam swoje mocne i słabe strony i to jest w porządku.</p> <p>Porównywanie nie motywuje, a sprawia, że tylko czuję się gorzej. Co czujesz, gdy ktoś Ciebie do kogoś porównuje?</p>	<p>Nie wolno mnie bić, szturchać ani popychać.</p> <p>Nikt nie ma prawa bić drugiego człowieka. Naruszenie nietykalności cielesnej dziecka to przestępstwo.</p>	<p>Traktuj nas wszystkich równo. Nie faworyzuj.</p> <p>Jego zawsze Pani wybiera!</p> <p>Faworyzowanie prowadzi do wielu negatywnych konsekwencji, zarówno dla uczniów, którzy są faworyzowani, jak i dla tych, którzy są pomijani.</p>	<p>Zadbaj o swoją higienę psychiczną.</p> <p>Czuję radość. :)</p> <p>Zadbaj o siebie i swoje potrzeby. Aby móc udzielać pomocy innym, samemu nie można być w złym stanie.</p>